

ERDÉLYI MAGYAR MATEMATIKAKERSENY
MEGYEI FORDULÓ-MAROS MEGYE
2017. DECEMBER 09.
IX. OSZTÁLY

1.Feladat

Az ABC tetszőleges háromszög BC oldalának a felezőpontja M , legyen O a háromszög köré írt kör középpontja, H a háromszög ortocentruma és G a háromszög súlypontja.

Igazoljuk, hogy:

- a) $\overrightarrow{AH} = 2\overrightarrow{OM}$;
- b) $\overrightarrow{AH} + \overrightarrow{BH} + \overrightarrow{CH} = 6 \cdot \overrightarrow{OG}$;
- c) az O, G, H pontok kollineárisak.

Megoldás:Hivatalból 1p.

a) Legyen T az ABC tetszőleges háromszög köré írt egy olyan pontja, amelyre AT átmérő.

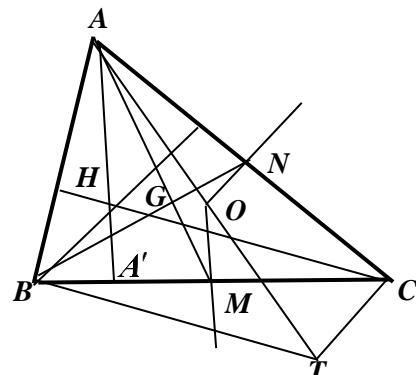
Az ABT háromszögben $m(B\angle) = 90^\circ$, tehát

$$BT \perp AB, CH \perp AB \Rightarrow BT \parallel HC \quad (1)$$

Hasonlóan az ACT háromszögben $m(C\angle) = 90^\circ$, tehát

$$CT \perp AC, BH \perp AC \Rightarrow CT \parallel BH \quad (2)$$

Az (1) és (2) kapjuk, hogy $BTCH$ paralelogramma, M felezőpontja a BC átlónak tehát M felezőpontja a HT átlónak is. Az ATH háromszögben OM középvonal tehát $OM \parallel AH$ és, ahonnan kapjuk, hogy $\overrightarrow{AH} = 2\overrightarrow{OM}$. (3p)

Megjegyzés: A feladat megoldható az $ABH_\Delta \sim MNO_\Delta$ hasonlóság felhasználásával is.

b) $\overrightarrow{AH} + \overrightarrow{BH} + \overrightarrow{CH} = 2\overrightarrow{OM} + 2\overrightarrow{ON} + 2\overrightarrow{OP}$, ahol P az AB oldal felezőpontja.

De $2\overrightarrow{OM} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC}$, $2\overrightarrow{ON} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC}$ és $2\overrightarrow{OP} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB}$, tehát

$$\overrightarrow{AH} + \overrightarrow{BH} + \overrightarrow{CH} = 2\overrightarrow{OA} + 2\overrightarrow{OB} + 2\overrightarrow{OC} = 6\overrightarrow{OG} \quad (\text{A Leibniz képlet szerint}) \quad (3p)$$

c) A Leibniz képlet szerint $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OC} = 3\overrightarrow{OG}$ a sík bármely O pontja esetében.

Legyen $H \rightarrow O \Rightarrow \overrightarrow{HA} + \overrightarrow{HB} + \overrightarrow{HC} = 3\overrightarrow{HG}$, felhasználva az előző pontban igazolt egyenlőséget kapjuk, hogy $3\overrightarrow{HG} = 6\overrightarrow{OG} \Rightarrow \overrightarrow{GH} = 2\overrightarrow{OG}$, tehát az az O, G, H pontok kollineárisak. (3p)

2.Feladat

a) Adottak $a, b, c \in (0, \infty)$ úgy, hogy $\sqrt{a} + \sqrt{b} + \sqrt{c} = 3$, igazoljuk, hogy $\frac{ab}{ab^2+1} + \frac{bc}{bc^2+1} + \frac{ca}{ca^2+1} \leq \frac{3}{2}$.

b) Határozzuk meg, az $a, b, c \in (0, \infty)$ úgy, hogy $\sqrt{a} + \sqrt{b} + \sqrt{c} = 3$ és

$$\frac{ab}{ab^2+1} + \frac{bc}{bc^2+1} + \frac{ca}{ca^2+1} = \frac{3}{2}$$

Megoldás: Hivatalból 1p.

Felhasználva a számtani és mértani közepek közötti összefüggést kapjuk, hogy:

$$ab^2 + 1 \geq 2\sqrt{ab^2} \Rightarrow ab^2 + 1 \geq 2b\sqrt{a}, \quad (2p) \text{ ahonnan } \frac{1}{ab^2+1} \leq \frac{1}{2b\sqrt{a}} \Rightarrow \frac{ab}{ab^2+1} \leq \frac{ab}{2b\sqrt{a}} \Rightarrow \frac{ab}{ab^2+1} \leq \frac{\sqrt{a}}{2}.$$

Hasonlóan kapjuk, hogy $\frac{bc}{bc^2+1} \leq \frac{\sqrt{b}}{2}$, $\frac{ca}{ca^2+1} \leq \frac{\sqrt{c}}{2}$, összeadva a kapott egyenlőtlenségeket következik,

$$\text{hogy } \frac{ab}{ab^2+1} + \frac{bc}{bc^2+1} + \frac{ca}{ca^2+1} \leq \frac{\sqrt{a}}{2} + \frac{\sqrt{b}}{2} + \frac{\sqrt{c}}{2} = \frac{3}{2}. \quad (4\text{p})$$

b) $\frac{ab}{ab^2+1} + \frac{bc}{bc^2+1} + \frac{ca}{ca^2+1} = \frac{3}{2} \Rightarrow ab^2+1=2b\sqrt{a}, bc^2+1=2c\sqrt{b}, ca^2+1=2a\sqrt{c}$ vagyis a számtani közép egyenlő a mértani középpel, ahonan kapjuk, hogy a számok egyenlőek, tehát $ab^2=1, bc^2=1, ca^2=1 \Rightarrow (abc)^3=1 \Rightarrow abc=1$.

Beszorozva az utolsó egyenlőséget b -vel és felhasználva, hogy $ab^2=1$ kapjuk, hogy $c=b$, hasonlóan $a=b$, tehát $a=b=c=1$. (3p)

3.Feladat

Adott az ABC hegyesszögű háromszög és $M \in [BC]$ egy változó pont. Legyenek E és F , a M -ből az AB , illetve AC -re húzott merőlegesek talppontja.

a) Mutassuk ki, hogy $\frac{4T^2}{b^2+c^2} \leq ME^2 + MF^2$, ahol T az az ABC háromszög területe.

b) Igazoljuk, hogy $ME^2 + MF^2 \leq \max\{h_b^2, h_c^2\}$, ahol h_b és h_c pedig a B -ből, illetve C -ből húzott magasságokat jelöli.

Megoldás: Hivatalból 1p.

$$T = T_{ABM} + T_{ACM} = \frac{c \cdot ME}{2} + \frac{b \cdot MF}{2} \Rightarrow (2\text{p})$$

$$2T = c \cdot ME + b \cdot MF \Rightarrow 4T^2 = c^2 \cdot ME^2 + b^2 \cdot MF^2 + 2bc \cdot ME \cdot MF.$$

Felhasználva a számtani és mértani középek közötti

összefüggést kapjuk, hogy

$$(b \cdot ME) \cdot (c \cdot MF) \leq \frac{b^2 \cdot ME^2 + c^2 \cdot MF^2}{2} \Rightarrow .$$

$$2bc \cdot ME \cdot MF \leq b^2 \cdot ME^2 + c^2 \cdot MF^2. \quad (2\text{p})$$

Behelyettesítve az előző egyenlőségbe, kapjuk, hogy

$$4T^2 \leq c^2 \cdot (ME^2 + MF^2) + b^2 \cdot (ME^2 + MF^2) \Rightarrow 4T^2 \leq (b^2 + c^2) \cdot (ME^2 + MF^2) \Rightarrow$$

$$\frac{4T^2}{b^2+c^2} \leq ME^2 + MF^2. \quad (2\text{p})$$

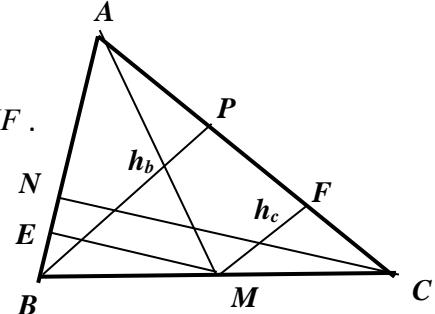
$$\text{A } BNC \text{ háromszögben } ME \parallel NC \Rightarrow \frac{ME}{h_c} = \frac{MB}{a} \Rightarrow ME = \frac{MB \cdot h_c}{a}. \quad (1\text{p})$$

$$\text{Hasonlóan a } BPC \text{ háromszögben } MF \parallel BP \Rightarrow \frac{MF}{h_b} = \frac{MC}{a} \Rightarrow MF = \frac{MC \cdot h_b}{a}. \quad (1\text{p})$$

$$ME^2 + MF^2 = \frac{MB^2 \cdot h_c^2}{a^2} + \frac{MC^2 \cdot h_b^2}{a^2} \leq \max\{h_b^2, h_c^2\} \frac{MC^2 + MB^2}{a^2}, \text{ de}$$

$$\frac{MC^2 + MB^2}{a^2} \leq \frac{MC^2 + 2MB \cdot MC + MB^2}{a^2} = \frac{(MB + MC)^2}{a^2} = 1, \text{ ahonnan kapjuk, hogy}$$

$$ME^2 + MF^2 \leq \max\{h_b^2, h_c^2\}. \quad (1\text{p})$$

4.Feladat

Egy matematikaverseny megyei szakaszára 264 tanuló nevezett be. Az iskolák negyede 8 tanulóval nevezett be, a többi iskola mindegyike 6 vagy 7 tanulóval jelentkezett.

Hány iskolából jelenkeztek iskolánként 6, 7 vagy 8 tanulóval?

Megoldás: Hivatalból 1p.

Jelöljük a, b, c -vel azon iskolák számát, amelyek rendre 6, 7 vagy 8 tanulóval jelentkeztek a versenyre.

$$\text{A feltétel szerint } c = \frac{a+b+c}{4} \Rightarrow 3c = a+b .(3\text{p})$$

Mivel összesen 264 tanuló nevezett be felírható, hogy $a + 6a + 7b + 8c = 264 \Rightarrow a + 7b + 8 \cdot \frac{a+b}{3} = 264$,

ahonnan kapjuk, hogy $26a + 29b = 792 .(3\text{p})$

$$a = 30 + \frac{12}{26} - b - \frac{3b}{26} \Rightarrow a = 30 - b + 3 \cdot \frac{4-b}{26}, \text{ tehát } 4-b = 26k \Rightarrow b = 4 - 26k, k \in \mathbb{Z} \Rightarrow k = 0 .$$

Tehát $a = 26, b = 4, c = 10 .(3\text{p})$

Megjegyzések:

- minden feladatot részletesen oldj meg, indokold meg válaszaidat!
- Munkaidő 3 óra.
- minden feladat helyes megoldása 10 pontot ér.
- lényeges általánosításokért és az elsőtől lényegesen különböző megoldásokért egy feladatra legfeljebb 5 plusz-pont jár.